

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.013.01.2018
P/18/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/024 – <i>Kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu wyczynowego</i> ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Katarzyna Bielańska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/125/2018 z dnia 12 czerwca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha al. Jana Pawła II 62 A, 31-571 Kraków (AWF lub <i>Uczelnia</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rektorem AWF jest od 9 marca 2016 r. prof. dr hab. Aleksander Tyka ² (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna³

AWF w Krakowie nawiązała współpracę z polskimi związkami sportowymi w procesie organizacji oraz przebiegu kształcenia i doskonalenia zawodowego trenerów sportu wyczynowego. W latach 2015-2018 (do czasu zakończenia kontroli) AWF zawarła 20 porozumień w zakresie kształcenia trenerów i instruktorów sportu wyczynowego z 19 polskimi związkami sportowymi (pzs) w 18 dyscyplinach sportu.

Uczelnia prawidłowo zorganizowała i realizowała kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu wyczynowego. W latach akademickich 2014/2015-2016/2017 Uczelnię opuściło 90 absolwentów ze specjalnością trenera sportu. Kwalifikację trenerską uzyskali absolwenci w 11 dyscyplinach sportowych. Najliczniejszą grupę, 27 osób, stanowili trenerzy o specjalizacji lekkoatletyka, a najmniej liczną trenerzy: skoków narciarskich, biathlonu i koszykówki (po jednej osobie). W wyniku porozumień/umów z pzs kwalifikacje trenera sportu uzyskało w tych latach łącznie 64 absolwentów AWF.

Realizowane przez Centrum Edukacji Zawodowej AWF (CEZ) programy szkoleń na specjalizacjach/kursach trenerów zostały opracowane przy udziale odpowiednich związków sportowych. Wymiar zajęć wynikający z programu kształcenia trenerów na specjalizacji trenerskiej jak i instruktorskiej został uzgodniony z pzs i w prawidłowym wymiarze wykonany. Uczelnia współpracując ze związkami sportowymi w procesie doskonalenia zawodowego trenerów sportu wyczynowego prowadziła badania interdyscyplinarne sportowców pzs i przenosiła wyniki tych badań na grunt praktyki sportowej, jak również nauczyciele akademicy prowadzili wykłady i ćwiczenia na kursach trenerskich organizowanych przez związki oraz zapraszali trenerów na naukowe kursokonferencje metodyczne.

Uczelnia zapewniła w ramach realizacji specjalizacji trenerskich możliwość odbycia przez studentów praktyki zawodowej w klubach sportowych, szkołach mistrzostwa sportowego czy też szkołach prowadzących klasy sportowe, z którymi podpisała stosowne porozumienia.

Według danych szacunkowych Biura Karier zatrudnialność absolwentów Uczelni w charakterze trenera sportu kształtowała się na poziomie 70%.

¹ Kontrolą objęto lata akademickie 2014/2015-2016/2017 z uwzględnieniem okresu wcześniejszego w zakresie zagadnień mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą, a także zdarzeń późniejszych – występujących do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

² W latach 2008-2016 rektorem AWF był prof. dr hab. Andrzej Klimek.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Warunki organizacyjne kształcenia i doskonalenia trenerów sportu

Opis stanu faktycznego

W latach akademickich 2014/2015-2017/2018 Uczelnia prowadziła kształcenie w specjalizacjach trenerskich na 3-letnich studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku sport na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu. Warunkiem dopuszczenia kandydatów do postępowania rekrutacyjnego na te studia było posiadanie przez nich aktualnej, co najmniej III klasy sportowej w jednej z następujących dyscyplin: biathlon, łyżwiarstwo szybkie, narciarstwo, snowboard, kajakarstwo górskie, lekka atletyka i piłka nożna.

(dowód: akta kontroli str. 3-5, 13-34)

W roku akademickim 2014/2015 specjalizacje trenerskie prowadzone były w siedmiu sportach: łyżwiarstwo szybkie, piłka nożna, snowboard, skoki narciarskie, biegi narciarskie, lekkoatletyka i hokej na lodzie. W roku akademickim 2015/2016 liczba prowadzonych specjalizacji trenerskich zwiększyła się do ośmiu sportów obejmujących: lekkoatletykę, koszykówkę, biegi narciarskie, piłkę nożną, narciarstwo alpejskie, łyżwiarstwo szybkie, biathlon, hokej na lodzie. W kolejnych latach akademickich odnotowano spadek liczby prowadzonych specjalizacji do czterech sportów, w tym w roku akademickim 2015/2016 obejmujących: lekkoatletykę, piłkę nożną, łyżwiarstwo i biegi narciarskie, a w roku akademickim 2017/2018 obejmujących: piłkę nożną, snowboard, lekkoatletykę i narciarstwo. W poszczególnych latach akademickich liczba uruchamianych specjalizacji trenerskich zależała od złożonych deklaracji studentów.

Od roku akademickiego 2010/2011-2017/2018 plan studiów na kierunku sport był realizowany w wymiarze 2 253 godzin zajęć ogółem, w tym zajęcia w specjalizacji trenerskiej w wymiarze 622 godzin – obejmujące 156 godzin praktyk trenerskich, 104 godziny wykładów i 362 godziny ćwiczeń.

Po wejściu w życie przepisów *ustawy deregulacyjnej*⁴ Uczelnia nie dokonywała zmian w planie studiów na kierunku sport, w ofercie edukacyjnej kształcenia w specjalnościach trenerskich.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 107, 157)

Rektor AWF wyjaśniając brak dokonania zmian w planie studiów na kierunku sport podał m.in., że:

Ustawa deregulacyjna nie dotyczyła kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Na kierunku sport utrzymano dotychczasowy model kształcenia. Polskie związki sportowe nie składały żadnych propozycji dostosowania programów kształcenia na studiach dziennych do wymogów trenerskich. Ustawa ta zniosła wymogi kwalifikacyjne w zakresie szkolenia kadr instruktorskich i trenerskich. Uczelnia wyrażała zainteresowanie współpracą ze związkami sportowymi w celu podniesienia jakości kształcenia trenerów sportu. Akademia podpisała liczne porozumienia ze związkami sportowymi poza Polskim Związkiem Piłki Nożnej, który nie wyrażał chęci współpracy z podmiotami zewnętrznymi (uczelniami) i Polskim Związkiem Piłki Siatkowej. Pozostałe związki respektowały uprawnienia trenera sportu uzyskanego w AWF.

Współpraca ze związkami sportowymi w procesie doskonalenia zawodowego trenerów polegała głównie na konsultowaniu programów nauczania na specjalizacjach i kursach trenera sportu, badaniach interdyscyplinarnych sportowców pzs i transmisji wyników badań na grunt praktyki sportowej, prowadzeniu przez nauczycieli akademickich zajęć (wykładów i ćwiczeń) na kursach trenerskich organizowanych przez pzs, szkoleniach trenerów i instruktorów na kursokonferencjach metodycznych. Przykładowo na Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Motoryczność Sportowa – Założenia Teoretyczne i Implikacje Praktyczne*, która odbyła się 24-25 września 2015 r., o profilu: tenis stołowy, lekka atletyka, kajakarstwo, uczestniczyło 14 trenerów AZS.

⁴ Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829).

Przed uchwaleniem *ustawy deregulacyjnej* Uczelnia krytycznie wypowiedziała się w sprawie deregulacji zawodu trenera sportu. Z perspektywy pięciu lat od wejścia tej ustawy w życie wprowadzone zmiany wpłynęły niekorzystnie na kompetencje trenerów sportu, gdyż w wielu przypadkach zostały obniżone przez podmioty zewnętrzne standardy jakości kształcenia trenerów sportu.

W związku z przyjęciem przez Sejm RP ustawy wprowadzającej deregulację zawodów instruktora i trenera sportu, AWF wraz z innymi akademiami wychowania fizycznego podejmowała działania w celu utworzenia stopni kwalifikacyjnych określających poziom kompetencji do prowadzenia działalności szkoleniowo-treningowej w sporcie. Uczelnia uczestniczyła w porozumieniu z 5 lipca 2013 r. rektorów Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku, Katowicach, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu, w ramach którego postanowiono utworzyć stopnie kwalifikacyjne niezbędne do prowadzenia działalności szkoleniowo-treningowej w sporcie.

(dowód: akta kontroli str. 103-106, 113-114, 159-160)

Według powyższego porozumienia kwalifikacje instruktora sportu AWF uzyskiwane są w drodze:

- a) ukończenia studiów w akademiach na kierunku sport lub wychowanie fizyczne, obejmujących w programach specjalizację instruktora sportu;
- b) ukończenia kursu kwalifikacyjnego obejmującego 180 godzin zajęć programowych (program kursu jest realizowany przez trenera sportu i zawiera 60 godzin zajęć w zakresie podstaw teoretycznych, 90 godzin dyscypliny kierunkowej oraz 30 godzin praktyki instruktorskiej w klubie sportowym).

Kwalifikacje trenera sportu AWF uzyskiwane są w drodze:

- a) ukończenia studiów w akademiach na kierunku sport lub wychowanie fizyczne ze specjalnością trenerską w określonej dyscyplinie sportu;
- b) ukończenia kursu kwalifikacyjnego obejmującego 250 godzin zajęć programowych (program kursu jest realizowany przez trenera sportu, co najmniej II klasy, lub certyfikowanego trenera AWF i zawiera 80 godzin zajęć w zakresie podstaw teoretycznych, 120 godzin dyscypliny kierunkowej oraz 50 godzin praktyki trenerskiej w klubie sportowym).

Kwalifikacje certyfikowanego trenera sportu AWF uzyskiwane są w drodze ukończenia kursu certyfikacyjnego prowadzonego przez akademie oraz odpowiedni pzs, obejmującego 100 godzin zajęć programowych. Organizacja oraz program kursów certyfikujących określone są na podstawie dwustronnych porozumień zawieranych przez poszczególne akademie oraz odpowiednie pzs. Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji instruktora lub trenera są legitymacje i dyplomy, wydawane przez akademie wychowania fizycznego.

(dowód: akta kontroli str. 44-47, 99-102)

W latach akademickich 2012/2013-2017/2018 AWF uczestniczyła w 20⁵ porozumieniach na prowadzenie szkoleń trenerów i instruktorów sportu wyczynowego w sportach olimpijskich, zawartych z pzs, w tym zawartych przez rektorów wszystkich sześciu akademii wychowania fizycznego (dwa porozumienia z 11 pzs) oraz w porozumieniach zawartych przez upoważnionego przez rektorów Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego (pięć porozumień z pięcioma pzs) oraz zawarła cztery umowy samodzielnie z czterema pzs.

(dowód: akta kontroli str. 49-106)

Zapisy umów dotyczących szkolenia instruktorów i trenerów sportu zawartych pomiędzy AWF oraz pzs realizowało CEZ, organizując specjalizacje trenerskie i instruktorskie dla studentów wyrażających chęć uzyskania dodatkowych kwalifikacji (poza programem studiów) i na kursach dla absolwentów Uczelni oraz dla pozostałych uczestników.

⁵ Zawarte porozumienia dotyczyły: Polskiego Związku Judo (dwa porozumienia), Polskiego Związku Kolarskiego, Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, Polskiego Związku Tenisa Stołowego, Polskiego Związku Żeglarskiego, Polskiego Związku Unihokeja, Polskiego Związku Bokserskiego, Polskiego Związku Tenisowego, Polskiego Związku Niepełnosprawnych *Start*, Polskiego Związku Hokeja na Trawie, Polskiego Związku Kajakowego, Polskiego Związku Gimnastycznego, Polskiego Związku Pływackiego), Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, Polskiego Związku Narciarskiego (dwa porozumienia), Polskiego Związku Koszykówki, Związku Piłki Ręcznej w Polsce i Polskiego Związku Triathlonu.

W latach 2014-2018 zagadnienia dotyczące kształcenia i doskonalenia zawodowego trenerów sportu wyczynowego na kierunku sport nie były przedmiotem oddzielnych kontroli przeprowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

(dowód: akta kontroli str. 161)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Uczelnia współpracowała z pzs w procesie organizacji i przebiegu kształcenia i doskonalenia zawodowego trenerów sportu wyczynowego. W ramach tej współpracy AWF uczestniczyła w latach 2015-2018 (do czasu zakończenia kontroli) w 20 porozumieniach na prowadzenie szkoleń trenerów i instruktorów sportu wyczynowego w sportach olimpijskich, zawartych z 19 pzs w 18 dyscyplinach sportu.

2. Kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu wyczynowego

Opis stanu
faktycznego

W latach akademickich 2014/2015-2016/2017 w sportach olimpijskich kwalifikacje trenera sportu uzyskało łącznie 90 absolwentów AWF, a kwalifikacje instruktora sportu uzyskało 169 absolwentów:

- W latach akademickich 2014/2015-2016/2017 liczba absolwentów, którzy uzyskali kwalifikacje trenera sportu wzrosła z 28 osób w roku akademickim 2014/2015 do 46 osób w roku akademickim 2015/2016, a następnie odnotowano spadek liczby absolwentów do 16 osób w roku akademickim 2016/2017. Liczba absolwentów z uprawnieniami trenera sportu z roku akademickiego 2016/2017 była większa od liczby absolwentów z roku akademickiego 2013/2014⁶ o jedną osobę (wzrost o 6,7%), a w porównaniu do liczby absolwentów z roku akademickiego 2014/2015 zmniejszyła się o 12 osób (spadek o 57,1%);
- W roku akademickim 2015/2016 w porównaniu do roku akademickiego 2014/2015 nastąpił wzrost absolwentów, którzy uzyskali kwalifikacje instruktora sportu z 33 do 65 osób, a w kolejnym roku akademickim (2016/2017) absolwentów z kwalifikacjami instruktora sportu było 71. W porównaniu do roku akademickiego 2014/2015, w badanym okresie liczebność absolwentów z kwalifikacjami instruktora sportu wykazuje tendencje wzrostową (odpowiednio o 97% i 115,1%).

(dowód: akta kontroli str. 109, 146)

W latach akademickich 2014/2015-2016/2017, w wyniku realizacji porozumień (umów) z pzs, kwalifikacje trenera sportu uzyskało łącznie 64 absolwentów AWF, a kwalifikacje instruktora sportu – 147 absolwentów AWF:

- w badanych latach odnotowano wzrost liczby absolwentów, którzy uzyskali kwalifikacje trenera sportu z 20 osób w roku akademickim 2014/2015 do 37 osób w roku akademickim 2015/2016 (wzrost o 85%), a w kolejnym roku akademickim nastąpił spadek do 7 absolwentów, co w porównaniu do liczby absolwentów w roku akademickim 2014/2015 stanowiło spadek absolwentów trenerów o 65%;
- w roku akademickim 2015/2016 w porównaniu do roku akademickiego 2014/2015 nastąpił również wzrost absolwentów, którzy uzyskali kwalifikacje instruktora sportu z 33 osób do 65 osób (wzrost o 97%) a następnie odnotowano spadek absolwentów do 49 osób w roku akademickim 2016/2017 (spadek o 24,6% w stosunku do roku akademickiego 2015/2016).

(dowód: akta kontroli str. 109-110, 146)

Liczba absolwentów AWF, którzy w latach 2015-2017 uzyskali kwalifikacje trenerskie w sportach olimpijskich – według stopni i kierunków studiów wynosiła:

- w roku akademickim 2014/2015 na studiach pierwszego stopnia – 18 (tylko na kierunku sport), a na studiach drugiego stopnia – 7 (tylko na kierunku wychowanie fizyczne);

⁶ Pierwsi absolwenci kierunku sport ukończyli studia w roku akademickim 2013/2014 – 15 osób.

- w roku akademickim 2015/2016 na studiach pierwszego stopnia – 25 (tylko na kierunku sport), oraz na kierunku wychowanie fizyczne: na studiach pierwszego stopnia – 6 i na studiach drugiego stopnia – 16;

w roku akademickim 2016/2017 na studiach pierwszego stopnia – 16 (tylko na kierunku sport), a na studiach drugiego stopnia – 2 (tylko na kierunku wychowanie fizyczne). Liczba absolwentów AWF, którzy w latach akademickich 2014/2015-2016/2017 uzyskali kwalifikacje trenerskie w sportach olimpijskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia wynosiła:

- W roku akademickim 2014/2015 na studiach stacjonarnych kwalifikacje trenerskie uzyskało 22 absolwentów, z tego 18 na kierunku sport i czterech na kierunku wychowanie fizyczne. Na studiach niestacjonarnych kwalifikacje takie uzyskało sześciu absolwentów – wszyscy na kierunku wychowanie fizyczne.
- W roku akademickim 2015/2016 na studiach stacjonarnych kwalifikacje trenerskie uzyskało 25 absolwentów AWF na kierunku sport i 17 absolwentów na kierunku wychowanie fizyczne. Na studiach niestacjonarnych kwalifikacje trenerskie uzyskało czterech absolwentów kierunku wychowanie fizyczne.
- W roku akademickim 2016/2017 na studiach stacjonarnych kwalifikacje trenerskie uzyskało 16 absolwentów na kierunku sport.

Porównując dane dotyczące liczby studentów realizujących specjalizację trenerską w roku akademickim 2014/2015 i 2016/2017 można zauważyć tendencję spadkową w liczbie osób, które nabyły w toku studiów kwalifikacje trenerskie.

(dowód: akta kontroli str. 148, 150-151)

W latach akademickich 2014/2015, 2015/2016 i 2016/2017 kwalifikacje trenerskie uzyskało odpowiednio: 28, 46 i 16 absolwentów AWF w 11 sportach olimpijskich: piłce nożnej (8, 9 i 9), łyżwiarstwie szybkim (2, 3, 1), snowboardzie (3 – 2014/2015), skokach narciarskich (1 – 2014/2015), biegach narciarskich (2, 4, 1), lekkoatletyce (1, 17, 5), hokeju na lodzie (1 – 2015/2016; 2 – 2016/2017), narciarstwie alpejskim (4 – 2014/2015; 2 – 2015/2016), biathlonie (1 – 2015/2016), piłce ręcznej (7, 4, 2) i koszykówce (1 – 2016/2017).

W sprawie zasad *wprowadzania* do programu studiów zmian dotyczących kwalifikacji trenera sportu Rektor AWF wyjaśnił, że po *deregulacji* zawodu trenera sportu pzs nie składały żadnych propozycji dostosowania programów kształcenia na studiach dziennych do wymogów trenerskich. Uruchomienie specjalizacji trenerskich na kierunku sport zawsze jest poprzedzone analizą potrzeb rynku pracy oraz liczbą deklaracji złożonych przez studentów. Przykładowo, wybudowanie w całej Polsce *Orlików* zwiększyło zapotrzebowanie na rynku pracy na trenerów piłki nożnej. Efektem kształcenia studentów na specjalizacji trenerskiej jest uzyskanie przez nich uprawnień pozwalających im uzyskać licencję pzs do trenowania zawodników i drużyn uczestniczących w rywalizacji sportowej organizowanej przez dany związek sportowy.

Wymiar zajęć (w godzinach) w ramach specjalizacji trenerskiej na studiach stacjonarnych I stopnia dla studiów kończących się w roku akademickim 2017/2018 na kierunku sport wynosił 622 godziny, w tym 104 godzin wykładów, 362 ćwiczeń i 56 godzin praktyk.

Wymiar zajęć specjalizacji trenerskich organizowanych poza programem studiów dla studentów II stopnia kierunku wychowanie fizyczne przez CEZ oraz kursów dla absolwentów AWF i osób z wykształceniem co najmniej średnim był zgodny z wymiarem godzin wynikających z porozumień zawartych przez Uczelnię z pzs.

(dowód: akta kontroli str. 109-110, 118-145, 154, 179)

W roku akademickim 2017/2018 w zajęciach praktycznych i teoretycznych w ramach specjalizacji trenerskich na kierunku sport oraz kursie zorganizowanym przez CEZ⁷ uczestniczyli nauczyciele akademicki z uprawnieniami trenera:

- w zajęciach ze specjalizacji trenerskiej w piłce nożnej uczestniczyło 7 studentów, a zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadziło trzech nauczycieli akademickich z uprawnieniami licencjonowanymi trenera, w tym trenera UEFA „A” i UEFA „B” w piłce nożnej, trenera klasy mistrzowskiej w piłce nożnej oraz trenera edukatora;

⁷ W kursie trenera sportu piłki ręcznej uczestniczyli absolwenci AWF oraz osoby spoza Uczelni.

- w zajęciach ze specjalizacji trenerskiej w lekkoatletyce uczestniczyło 3 studentów, a zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadził jeden nauczyciel akademicki z uprawnieniami licencjonowanego trenera⁸;
- w zajęciach ze specjalizacji trenerskiej narciarskiej uczestniczyło 3 studentów, a zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadziło trzech nauczycieli akademickich z uprawnieniami trenera, w tym trenera klasy mistrzowskiej w narciarstwie alpejskim, trenera narciarstwa, trenera łyżwiarstwa szybkiego;
- w kursie trenera sportu piłki ręcznej zorganizowanym przez CEZ⁹ uczestniczyło 36 osób a zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadziło 7 osób z uprawnieniami trenerskimi, w tym trzech było nauczycielami akademickimi (2 osoby z uprawnieniami trenera w klasie mistrzowskiej i jedna osoba z uprawnieniami trenera II klasy); programy kursów na stopień trenera sportu były każdorazowo uzgadniane odpowiednio do dyscypliny z pzs i zatwierdzane uchwałami Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu.

(dowód: akta kontroli str. 111, 127-145, 154-155)

Praktyki w ramach specjalizacji trenerskiej na kierunku sport były realizowane w semestrach IV, V i VI w wymiarze 52 godzin na semestr. Obejmowały one trzy etapy: obserwację, asystowanie i samodzielne prowadzenie zajęć¹⁰.

Uczelnia posiada porozumienia niezbędne do realizacji praktyk trenerskich (AZS AWF Kraków, SMS w Zakopanym, MKS-SMS Kraków, NSMS w Wieliczce, ZSSOMS w Krakowie, TS „Wisła” Kraków). Porozumienia te odpowiadają liczbie studentów i są adekwatne do specjalizacji sportowych, jakie oni reprezentują. W uzasadnionych przypadkach Uczelnia wyraża zgodę na odbycie praktyki we własnym klubie studenta-zawodnika. W przypadku realizacji praktyk w klubie sportowym, z którym AWF nie zawarła stosownego porozumienia, praktyka odbywała się po wyrażeniu zgody przez pracownika AWF prowadzącego zajęcia ze specjalizacji trenerskiej. Praktyka w tych przypadkach poprzedzona jest uzgodnieniem harmonogramu i terminu z kierownictwem klubu. Pracę studentów na praktyce w klubie nadzorował pracownik kadry zarządzającej klubu a nauczyciel akademicki hospitalizował.

W roku akademickim 2016/2017 praktyki trenerskie w klubach sportowych odbywało 16 studentów w czterech specjalizacjach na kierunku sport: piłka nożna (9 studentów), lekkoatletyka (5 studentów) oraz biegi narciarskie i łyżwiarstwo (po jednym studentem). W pięciu przypadkach studenci po uzyskaniu zgody Uczelni odbyli praktyki w własnych klubach sportowych (KS Pcimianka Pcim, TS Węgrzce, LKS Wiślanie Jaśkowice, KS Wisła Sandomierz, SMS BBS Podbeskidzie Bielsko-Biała).¹¹

(dowód: akta kontroli str. 111, 160, 162-177, 186-189, 191)

Po wejściu w życie ustawy deregulacyjnej w AWF nie były organizowane studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu instruktora lub trenera sportu, jak również Uczelnia nie prowadziła kursów doszkalających skierowanych do trenerów sportu wyczynowego w dyscyplinach olimpijskich.

(dowód: akta kontroli str. 156)

Zarządzeniem nr 35/2010 Rektora AWF Uczelnia stworzyła możliwość uzyskania poza programem studiów na kierunku wychowanie fizyczne dodatkowych kwalifikacji poprzez uruchomienie odpłatnych specjalizacji prowadzonych przez CEZ. Student, w ramach zajęć fakultatywnych uczestnicząc w jednej specjalizacji ponosił część kosztów szkolenia, a udział w następnej specjalizacji odbywał się na zasadach pełnopłatnych kursu. Na tych warunkach studenci na studiach I stopnia mogli uczestniczyć w specjalizacji instruktora sportu a studenci II stopnia nauczania w specjalizacji trenerskiej.

W badanych latach akademickich CEZ zorganizowało 18 szkoleń dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji instruktora lub trenera sportu wyczynowego w dyscyplinach

⁸ Uprawnienia trenerskie w lekkoatletyce posiadało również pięciu nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Wychowania Fizycznego AWF, w tym trzech trenera I klasy oraz dwóch uprawnienia trenerskie klasy mistrzowskiej.

⁹ W kursie trenera sportu z piłki ręcznej uczestniczyli absolwenci AWF oraz osoby z wykształceniem minimum średnim.

¹⁰ Dokumentem, w którym określono zasady i formy organizacji praktyk zawodowych studentów na kierunku sport zostały określone przez Zakład Teorii Metodyki Wychowania Fizycznego w powołaniu na zarządzenie nr 8/2014 Rektora AWF z 3 marca 2014 r.

¹¹ Dziekanat Wydziału WFis – nie archiwizuje dzienników praktyk po ich przedstawieniu do weryfikacji i uzyskaniu przez studenta zaliczenia z oceną.

olimpijskich, w tym 15 kursów/specjalizacji dotyczyło nabycia kwalifikacji instruktora sportu, a trzy trenera sportu. Wszystkie szkolenia zostały uruchomione w uzgodnieniu z odpowiednim pzs.

W latach akademickich 2014/2015-2016/2017 koszt kształcenia jednego uczestnika ubiegającego się o uzyskanie kwalifikacji trenera sportu wyczynowego w dyscyplinach olimpijskich przedstawiał się następująco:

- W roku akademickim 2014/2015 zorganizowano kurs trenera w piłce ręcznej w wymiarze 240 godzin. Koszt kształcenia jednego uczestnika kursu wyniósł 1999 zł.
- W roku akademickim 2015/2016 zorganizowano specjalizację/kurs trenera sportu w piłce ręcznej w wymiarze 180 godzin. Koszt kształcenia jednego uczestnika specjalizacji/kursu wyniósł odpowiednio 1 400/2 200 zł oraz specjalizację/kurs trenera sportu w lekkoatletyce w wymiarze 170 godzin. Koszt kształcenia jednego uczestnika specjalizacji/kursu wyniósł odpowiednio 1 350/1 650 zł.
- W roku akademickim 2016/2017 nie realizowano szkolenia na poziomie kwalifikacji trenera sportu.

W szkoleniach i egzaminach końcowych specjalizacji/kursu trenera sportu uczestniczyli przedstawiciele zainteresowanych pzs i nauczyciele akademickcy posiadający odpowiednie uprawnienia trenerskie.

(dowód: akta kontroli str. 103-105, 135-141, 153, 181-185, 190)

W Uczelni prowadzone były działania mające na celu monitorowanie karier zawodowych absolwentów w podziale na wydziały i kierunki. Badaniami losów absolwentów zajmowało się Biuro Karier. W latach akademickich 2015/2016 i 2016/2017 według danych szacunkowych Biura Karier około 70% absolwentów Uczelni zostało zatrudnionych w charakterze trenera sportu.

(dowód: akta kontroli str. 113-115, 161)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Uczelnia prawidłowo zorganizowała i realizowała kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu wyczynowego. W latach akademickich 2014/2015-2016/2017 Uczelnię opuściło 90 absolwentów ze specjalnością trenera sportu. Kwalifikację trenerską uzyskali absolwenci w 11 sportach. Najliczniejszą grupę 27 osób stanowili trenerzy o specjalizacji lekkoatletyka, a najmniej liczną trenerzy: skoków narciarskich, biathlonu i koszykówki (po jednej osobie). W wyniku porozumień/umów z pzs kwalifikacje trenera sportu uzyskało w tych latach łącznie 64 absolwentów AWF.

W Uczelni prowadzone były działania mające na celu monitorowanie karier zawodowych (zatrudnialności) absolwentów w podziale na wydziały i kierunki. Według danych szacunkowych Biura Karier około 70% absolwentów Uczelni zostało zatrudnionych w charakterze trenera sportu.

Uczelnia zapewniła w ramach realizacji specjalizacji trenerskich możliwość odbycia przez studentów praktyki zawodowej zawierając stosowne porozumienia z klubami i innymi podmiotami spełniającymi wymogi Uczelni w tym zakresie. W roku akademickim 2016/2017 praktyki trenerskie odbyło 16 studentów w czterech specjalizacjach na kierunku sport.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

¹² Dz. U. z 2017 r., poz. 524 ze zm., dalej *ustawa o NIK*.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych i nie oczekuje informacji, o której mowa w art. 62 ustawy o NIK.

Krakw, dnia 31 sierpnia 2018 r.

Kontroler

Katarzyna Bielańska
Specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor